

سخن سردبیر

خدای متعال را سپاس می‌گزارم که دوفصلنامه نظریه و عمل در برنامه‌درسی پس از طی مراحل طولانی سرانجام جامه مکتوب پوشید و در معرض علاقمندان حوزه مطالعات برنامه‌درسی قرار گرفت. دانشگاه خوارزمی نخستین دانشگاهی بود که دوره دکتری برنامه‌ریزی درسی را در ایران برپا نمود و جای آن داشت که پس از سالیانی چند، بتواند حلقه‌ای دیگر برای مشتاقان دانش برنامه‌درسی فراهم آورد. در انجام این مهم انجمن مطالعات برنامه‌درسی ایران که در تحول دانش برنامه‌درسی رکن مهمی در ایران به شمار می‌آید، سهم بسزایی داشت که در این جا از همه دست اندرکاران آن انجمن بخصوص دکتر محمود مهرمحمدی، دکتر علیرضا عصاره مسئول وقت انجمن و نیز دکتر نعمت‌اله موسی‌پور سردبیر فصلنامه مطالعات برنامه‌درسی تشکر خود و همکارانم را اعلام می‌کنم.

به هنگام بحث درباره نام نشریه مشترک دانشگاه خوارزمی با انجمن مطالعات برنامه‌درسی ایران که به چهارسال پیش بر می‌گردد، نخستین نامی که در ذهنم آمد، نظریه و عمل در برنامه‌درسی بود. این نام به دلیل دغدغه‌ای بود که سالیان طولانی زمان دانشجویی در دانشگاه تهران تا کنون در ذهنم بوده است. فاصله‌ای که میان استادان دانشگاه و دست اندرکاران تعلیم و تربیت حس می‌کردم و هنوز کماکان وجود دارد. به این معنا که کسانی که از شمار جامعه دانشگاهی محسوب می‌شوند از ناحیه کنشگران و کارگزاران تعلیم و تربیت به بی‌خبری از جهان عمل متهم می‌شوند و متقابلاً خود از سوی جامعه دانشگاهی متهم به غیر علمی بودن و جهل آکادمیک می‌شوند. در خاطر دارم یکی از دانشجویانم پس از فارغ‌التحصیلی و استخدام در آموزش و پرورش یکی از شهرهای ایران به من گفت چون کتاب‌ها تغییر کرده بودند در کلاس‌های آموزش ضمن خدمت شرکت کرده بودیم و مدرس ما اولین جمله‌اش این بود که هرچه در دانشگاه خوانده‌اید فراموش کنید و به مطالب این جا که به کار تدریس‌تان می‌آید توجه کنید. گویی که در دانشگاه هر آن چه نظری است و کاری به عمل ندارد بحث می‌شود و در مدرسه آن چه که به کار می‌آید دانش دانشگاهی نیست بلکه معرفتی است برخاسته از تجربه و عمل معلم. به هر روی دغدغه این نشریه آن است که مقالات پژوهشگران به نحوی با موقعیت‌های عملی معلمان و کارگزاران و دانش‌پژوهان حوزه مطالعات برنامه‌درسی مرتبط باشد

و این فاصله را ترمیم کند. البته در انجام این مهم علاوه بر دغدغه دست‌اندرکاران نشریه، نویسندگانی به ما کمک خواهند کرد که با ما در این دغدغه سهیم باشند. علاوه براین، نکاتی چند نیز در این نشریه مد نظر است که برخی از آنها به محتوی و پاره‌ای از آنها به اخلاق پژوهش مرتبط است. پاره‌ای از این نکات به قرار زیرند:

۱. نشریه صرفاً تمایل به نشر مقالاتی دارد که جنبه پژوهشی یا تحلیلی دارند. یعنی حاصل پژوهش‌هایی است که محقق یا محققان در حوزه مطالعات برنامه‌درسی به صورت خاص انجام داده‌اند یا تحلیل نظری پژوهشگر است؛ از این رو نشریه از نشر مقالاتی که حاصل کنار قرار دادن مطالب از منابع مختلف و فاقد تحلیل و نوآوری است، اجتناب خواهد کرد.

۲. نشریه به زبان فارسی به عنوان زبان ملی ایرانیان می‌نگرد و از نشر مقالاتی که بوی ترجمه می‌دهند یا زبان ترجمه دارند سر باز خواهد زد. دست‌اندرکاران نشریه معتقدند که کسی که زبان فارسی و آداب آن را به خوبی نمی‌شناسد، در انتقال معانی به فارسی زبانان ناکام خواهد ماند لذا از نویسندگان محترم حوزه مطالعات برنامه‌درسی، تقاضا می‌شود پیش از ارسال مقاله خود، آن را به لحاظ تطابق با زبان معیار، بررسی کنند.

۳. اخلاق پژوهش از اصولی است که نشریه مانند آحاد جامعه دانشگاهی، پاسدار آن خواهد بود. لذا اگر نویسنده‌ای در کار خود مرتکب سرقت علمی بشود و نشریه از طریقی در معرض اطلاع از آن قرار گیرد، نه تنها مقاله نویسنده منتشر نخواهد شد، بلکه هیچ مقاله‌ای از آن پس از نویسنده پذیرفته نخواهد شد. قطعاً جامعه علمی برنامه‌درسی خود پاسدار اخلاق پژوهش خواهد بود و ساحت خود را از آن بری می‌دارد.

۴. نشریه حوزه موضوعی خاصی دارد لذا مقالاتی را که مربوط به حوزه‌های دیگر علوم تربیتی می‌باشد یا جنبه عمومی دارد، پذیرا نخواهد بود و صرفاً بر انتشار مقالات حوزه مطالعات برنامه‌درسی تأکید خواهد داشت.

۵. مقالات نشریه پس از داوری گروهی و به ترتیبی که در نشریات علمی پژوهشی متداول است، بدون ذکر نام نویسندگان، در معرض داوری استادان حوزه مطالعات برنامه‌درسی قرار

می‌گیرد، لذا دانشجویان این حوزه نباید دغدغه بودن نام مشاهیر این حوزه در کنار نام خود را داشته باشند. در عین حال به دانشجویان و پژوهشگران جوان توصیه می‌شود برای این که مقاله‌ای منسجم و علمی را ارائه کنند نخستین مقالات خود را زیر نظر استادان مجرب و عالم بنویسند تا از دانش و تجربه آنان در تعالی کار خویش بهره ببرند.

در خاتمه از همه عزیزانی که از آغاز همراه ما بودند تشکر فراوان دارم. مدیر مسئول محترم نشریه که مساعی ایشان در واقع این نشریه را به سرانجام رساند. معاون محترم پژوهشی دانشگاه خوارزمی خانم دکتر پروین کدیور، جناب آقای پورحسومی همکار محترم معاونت پژوهشی دانشگاه خوارزمی، خانم عاطفه عطاران مسئول اجرایی دوفصلنامه، خانم اکرم دهباشی همکار انجمن مطالعات برنامه‌درسی، خانم‌ها سمیه خسروی و رضوان صفیان همکاران دبیرخانه انجمن مطالعات برنامه‌درسی و ...

خدای بزرگ را مددی می‌طلبیم تا به آن چه که گفته‌ایم وفادار باشیم و از آن چه که بر ما می‌رود خرسند.

محمد عطاران

سردبیر دو فصلنامه نظریه و عمل در برنامه‌درسی